

Ivo van Hove maakt van *Idomeneo* een verhaal over moderne oorlogszucht. Gelukkig is er nog de muziek

Al-Qa'ida op Kreta

Religieuze terreur treft zelfs Mozart in het hart. Van het oorspronkelijke verhaal blijft maar weinig over

Operahuis De Munt: *Idomeneo* van Mozart, Brussel, 28 maart, 1 en 3 april

Regisseur Ivo van Hove verkeert niet graag in het verre verleden. Eerder gooide hij alle mythologie overboord in zijn operaregie van Wagners *Der Ring des Nibelungen*, en hetzelfde doet hij nu met de opera *Idomeneo* van Mozart. Met veel vertoon van macht eigent hij zich het verhaal toe over de koning die na ruim tien jaar oorlog tegen Troje terugkeert naar Kreta. Als de zee-god Neptunus in het zicht van de haven een storm op hem afstuurt, doet Idomeneo hem een krankzinnige belofte: als hij blijft leven, zal hij de eerste mens die hij ontmoet aan Neptunus offeren. En die mens is nu net zijn enige zoon, Idamante.

Intussen zijn aan het hof van Kreta twee prinsessen verliefd op deze kroonprins. De Trojaanse Ilija, een oorlogsbuit, is dat tegen wil en dank, want Idamante is tenslotte de zoon van de man die haar familie uitmoordde. Haar concurrent is de verbannen Elektra, een Griekse, die zoekt naar eerherstel. Idomeneo probeert op slinkse

wijze onder zijn belofte uit te komen, tot woede van Neptunus, die uit wraak Kreta onderdoopt in bloed. Uiteindelijk moet de koning toegeven. Zijn zoon is bereid zich op te offeren voor de gemeenschap, maar Ilija wil zijn plaats innemen. En tegen die onbaatzuchtige liefde zijn de goden niet bestand. Een stem uit de hemel kroont Idamante en Ilija tot koningskoppel van Kreta. Tot zoverre de oorspronkelijke gegevens. Ivo van Hove brengt

IVO VAN HOVE

Van Hove (1958), eerder artistiek leider van het Zuidelijk Toneel, is directeur van Toneelgroep Amsterdam. Hij maakte als **operaregisseur** zijn debuut met Wagners *Der Ring des Nibelungen*.

Ivo van Hove houdt van modern

het verhaal naar de tegenwoordige tijd. Zo wordt Neptunus een soort Osama bin Laden, dreigend en onzichtbaar, verandert het paleis in het tweede bedrijf in een persconferentiezaal uit de tv-serie *The West Wing*, en heeft het mensenofer plaats in zo'n achterkamer waarin een zelfmoordcommando zich op zijn daad voorbereidt, met vaag gordijn, bomgordel en amateurcamera. Op de achtergrond draait de moderne oorlogszucht overuren op het videoscherm. Het is aardig gevonden, maar te veel van het goede. De strijd van het individu tegen het lot, de macht en de onmacht van de liefde sneeuwen onder door het zware accent dat Van Hove legt op politieke vraagstukken. Gelukkig blijkt de muziek van Mozart onverwoestbaar, daaraan doen zelfs de bommen en granaten van terreurorganisatie Al-Qa'ida niets af. Dat is mede te danken aan de jonge dirigent Jérémie Rhorer en de mooie vocale driehoek die Marlana Ernman (Idamante), Sophie Karthäuser (Ilija) en Alexandrina Pendatchanska (Elektra) vormen. Zij geven geen referaat ten beste over politiek en macht, maar bezingen simpelweg het genot en de martelingen van de liefde. Waar het intellect de regie bepaalt, heerst in de muziek gelukkig het gevoel, zoals het hoort.

Joost Galema